

- het netwerk van vier lokale raden en het wmo-platform SWF is
- hét officieel en onafhankelijk adviesorgaan van het gemeente
- heeft alléén de belangen van de (potentieel) kwetsbare inwoners voor ogen, en
- is aanspreekbaar als dé *levendige* organisatie van de vraagzijde

AAN het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Súdwest-Fryslân
verzonden per mail info@gemeenteswf.nl

betreft concept-gevraagd advies inzake uw besluit
d.d. 19 augustus “herindicatietraject hulp bij het huishouden”

datum 11 september 2014

Geacht college,

Hierbij reageren wij bij wijze van “gevraagd advies” op uw in de aanhef genoemd besluit. Wij achten het een goede zaak de procedure waarlangs dit advies tot stand is gekomen in herinnering te roepen:

- 11 juni werd ons een ambtelijke “bespreeknotitie herindicatietraject wmo” toegezonden
- 17 juni werd door het AB van het wmo-platform een werkgroep, bestaande uit vijf personen uit ons netwerk, ingesteld om te samen met betrokken ambtenaren, een bijdrage te leveren aan een voorstel aan uw college over dit onderwerp. Er diende snel gewerkt te worden vanwege de planning dat uw college over e.e.a. zou besluiten op 22 juli (deadline: 8 juli)
- 8 juli werd deze bijdrage bij brief met aangehechte “nota van aanbevelingen” aan uw college toegezonden
- 25 augustus werd vanwege uw college verzocht om een overleg over dit onderwerp
- 4 september vond dit overleg plaats met twee leden van ons dagelijks bestuur
- 5-9 september in deze periode werd het collegevoorstel, -besluit en -bijbehorende bijlagen aan ons gemaïld
- 9-12 september in deze periode werd door het platform gewerkt aan deze reactie.

Intussen werd ons (per mail 09.09) vanwege uw college medegedeeld dat dit onderwerp geagendeerd staat voor het regulier overleg van 22 september wethouders <db wmo-platform.

Deze reactie kan op dit moment niet anders gezien worden als een pre-advies aan de leden van het algemeen bestuur van het platform voor de geplande vergadering van 23 september. Eventuele resultaten van het overleg met de wethouders op 22 september zullen daar mondeling worden ingebracht.

Wij constateren dat bovenbeschreven procedure is begonnen met goed voorbereidend overleg. Een strakke deadline en uitvoering (08.07) mondde echter uit in opnieuw een adviesperiode (09.09-11.09) die veel te kort genoemd kan worden.

het collegebesluit

Wij adviseren positief over alle punten van het collegebesluit d.d. 19 augustus: a t/m f; met dien verstande dat wij adviseren t.a.v. punt b reeds nu een evaluatieplan te maken, waarin zo mogelijk en door u gewenst, de georganiseerde vraagzijde een rol kan worden toebedeeld. Dit geldt ook voor het gestelde onder e. “opstellen advies herindicatie ná 2015”.

het daaraan ten grondslag liggend voorstel met bijlagen

In het “tekstueel” deel van dit advies (bladzijden 1,2 en half 3) wordt een redenering opgezet die wij herkennen vanuit de voorbereidingswerkzaamheden.

schrappen was-verzorging

Dat is niet het geval waar het gaat om het rondweg schrappen van de was-voorziening uit het protocol als een “versobering”. Dit geldt ook voor de onderdelen “boodschappen” en “maaltijdbereiding”.

Wat betreft deze laatste voorzieningen wordt gesteld:

- reeds nu staat het de gemeente vrij van dit (ciz) indicatieprotocol áf te wijken
 - reeds nu is er sprake van dat deze voorzieningen “op informele wijze zijn op te lossen”.
- Deze voorzieningen zullen (als wij het advies goed lezen) een half uur tot een uur per week per cliënt besparing oplevert.

het protocol, maatwerk, integraal aanbod

In de voorbereidingswerkgroep werd gesteld over dat protocol...“de uitvoering heeft richtlijnen nodig om tot een indicatie te komen”. In de toelichting op onze **aanbeveling 1** hebben wij daar ook mee ingestemd.

Maatwerk centraal is het thema van die aanbeveling.

Dát uitgangspunt maakt het mogelijk om

-áf te wijken van een protocol, en rekening te houden met

-verschillen in aanwezigheid van (financieel-)toegankelijke algemene voorzieningen én

-van verschillen in antwoord op een zorgvraag al naar gelang de mogelijkheden/wensen van de cliënt.

Maatwerk leidt tot een *integraal aanbod*.

Dit houdt de erkenning in dat de huishoudelijke hulp niet kan worden opgeknipt in activiteiten.

En dus ook: dat activiteiten nu niet dienen te worden geschrapt uit het “aanbod”.

Soms is een activiteit niet noodzakelijk onderdeel van de huishoudelijke hulp vanwege de, zeg, “eigen kracht+omgeving+beschikbare algemene voorziening”.

Soms is die activiteit een integraal onderdeel van het pakket aan diensten van juist die ene zorgvraag.

Kortweg gezegd: dit dient aan de keukentafel duidelijk te worden.

De was-verzorging is zo’n activiteit. In de praktijk bestaat die uit vier handelingen die min-of-meer automatisch vervlochten zijn met overige huishoudelijke hulp: afhalen/verzamelen> wassen> ophangen/drogen> vouwen/opruimen.

Daarnaast wordt onzes inziens ál te gemakkelijk (voorwaardelijk) gesteld dat “er voldoende was-voorzieningen moeten zijn per 1 januari 2015” en “de bijbehorende kosten moeten nog wel in kaart worden gebracht”.

Tevens wordt gesteld dat cliënten “compensatie krijgen voor deze kosten”. In onze **aanbeveling 2** wordt hiervoor de nodige aandacht gevraagd. In het voorstel is op geen wijze op deze aanbeveling ingegaan.

financiële aspecten/gevolgen

In het advies wordt gesteld dat het schrappen van de was-verzorging en “strengere hantering van de bestaande indicatie-protocollen” leiden tot een half uur tot een uur besparing per week per cliënt”.

En dat (één uur) zou dan leiden tot een besparing van € 2.900.00,00 op jaarbasis en nog voor 2014 (1000 herindicaties) een besparing van “dus” € 1.138.147,00 opleveren.

Wij wijzen deze redenering áf om de hierboven aangegeven redenen:

- versoberen van het protocol verkleint de mogelijkheden van “maatwerk”
- versoberen van het protocol verhoudt zich niet met de gedachte: verschillen in algemene voorzieningen/informele zorg in stad en ommeland en per buurt/dorp
- de focus op de was-verzorging als “te isoleren activiteit binnen de HH” is onjuist en ongewenst binnen het streven: maatwerk en integraal aanbod (ook al gezien de aard van de activiteit)
- het ontbreken van een algemene voorziening maakt het besluit ongewenst
- de gedachte dat gemeentebreed een dergelijke voorziening tot stand komt vóór 1 januari is niet onderbouwd (en niet te verwachten)
- de kosten van een dergelijke voorziening (in de toekomst) en de compensatieregeling voor de cliënt zijn onbekend en (alleen daarom al) moet van een besluit “schrappen was-verzorging” worden áfgezien.

noodzakelijke bezuinigingen

“Het wmo-platform sluit de ogen niet voor de noodzakelijkheid van bezuinigen; en heeft zich ook positief uitgelaten over het beleidsplan “sturing...etc.” waarin onder andere de “verzilveringsgedachte” op termijn tot die bezuinigingen moet kunnen leiden.”

Dit hebben wij gesteld in onze nota van aanbevelingen van 8 juli.

Ons platform is zich van de bezuinigingstaakstelling als gegeven bewust, en wil daar ook in meedenken. Waar in de media gesproken wordt over 40% korting op de HH, stelt de staatssecretaris dat dit effectief neerkomt op 30-35%.

Dat zou voor onze gemeente (zie bijlage 1 van het advies) betekenen (33%) = € 2.510.867,00. In uw “bestuursrapportage 1ste halfjaar 2014”, zoals die aan de Cie B&M is aangeboden lezen we op de bladzijden 9 en 38 dat een bedrag van € 700.000,00 wordt gereserveerd vanwege “geprognostiseerd voordeel t/m 31 december 2014” op de post “voorzieningen bij beperkingen”.

Toelichting p.9: beperktere instroom dan verwacht + ruim begroot in 2013.

Hoewel er in 2015 sprake zal worden van “langer thuiswonen/minder indicatie voor intramurale voorziening”, mag toch worden niet worden verwacht dat deze verminderde instroom geheel van tafel is in 2015.

Heden heeft overleg plaatsgevonden met de HH aanbodzijde over de HH Toelage-regeling. Dat betekent een bedrag van € 406.000,00 op jaarbasis (2015 en 2016) voor onze gemeente. Het ingenomen standpunt in die vergadering bevestigt ons in bovengenoemde redenering.

Uitgaande van het gestelde in het collegeadvies: 2,9 miljoen = één uur per cliënt, per week minder. Dan betekent: ½ uur: 1, 45 miljoen. Te samen met de bedragen 406.000,00 (HHT) en 700.000,00 (reservering) en >700.000 verminderde instroom 2015, wordt de bezuinigingstaakstelling, 2,5 miljoen, op een meer reële wijze onderbouwd dan met: “*strengere hantering protocol excl. was, maaltijd en boodschap*”.

Wij menen ook dat deze/een dergelijke “bezuinigingsboodschap” communicatief en beleidsmatig beter zal overkomen bij hen die het aangaat: de cliënt.

proces van bestuurlijk aanbesteden

Ondertussen is een proces van bestuurlijk aanbesteden d.d. 24 juni gestart. Veertiendaagse bijeenkomsten van vertegenwoordigers van de aanbodzijde, een vertegenwoordiger van de vraagzijde en de gemeente: vertegenwoordigd door een kleine tien medewerkers. Het netwerk van ons platform volgt dit proces aan de hand van de centrale website en “nieuwsbrieven” van onze vertegenwoordiger.

Daaruit is een trend in het denken over de toekomstige contracten/overeenkomst “inkoop” te onderkennen:

- loslaten van geprotocoliseerde activiteiten die in optelsom een “product” met bijbehorende “prijs” oplevert
- begin te denken in groepen van activiteiten, te samen een *integraal* aanbod uitmakend
- begin te denken dat op de zorgvraag maatwerk centraal staat en resultaat op termijn meegewogen moet en kan worden in de prijs
- zie e.e.a. als een proces, dat weliswaar onder tijdsdruk staat, maar waarvoor de komende jaren
 - inzet van de GT's,
 - de samenwerkingsgezindheid van de aanbodzijde,
 - de ontwikkeling van een voorliggend veld (algemene voorzieningen én informele hulp)

kan leiden tot “beter en goedkoper”: slimmer, innovatief, resultaatgericht(zie beleidsplan). Dat geldt zeker voor de voorziening hulp in de huishouding.

Wij achten de wijze van redeneren in het college-voorstel strijdig met de ontwikkeling van het “gesprek” in de zogenaamde fysieke overlegtafel.

De koppeling van één activiteit=prijs=bezuiniging staat de voorgestane procesmatige gang naar de ontwikkeling van een *integraal aanbod in de HH* en van een voorliggend veld in buurt en dorp, onzes inziens zelfs in de weg.

gevolgen voor de arbeidsmarkt

Zoals uit de missie in ons briefhoofd blijkt adviseren wij het gemeentebestuur met “*alléén de belangen van de (potentieel-)kwetsbare inwoner voor ogen*”.

Het zijn dan ook dié belangen die centraal staan in de overwegingen die wij hieronder aan u voorleggen.

Een bezuiniging van één uur per cliënt, per week op de huishoudelijke hulp (al dan niet gepaard gaande met/ingevolge van, het schrappen van de was-verzorging) leidt als een “big bang” per 1 januari tot ontslagen in de thuiszorg.

De onrust daarover in den lande is groot. En die uit zich ook.

Dat bereikt en raákt de cliënt. Daar wordt over gepraat en daarover maakt men zich zorgen. Een negatieve tamtam.

Maar niet alleen dat.

Naar wij begrijpen zal met een dergelijke uitstroom van medewerkers ook sprake moeten zijn van een totale herschikking/herverdeling van de overgebleven medewerkers over de cliënten.

Dit zal leiden tot:

- twee cliënten per ochtend
- wisselende gezichten in de hulp bij één cliënt
- efficiëntieverlies door reistijden
- en voor wat de was aangaat: wéér een nieuw gezicht/dienst die komt halen en brengen.

Naar wij begrijpen zal het streven naar een vermindering van een ½ uur per cliënt, per week tot een nadrukkelijk minder ingrijpende herschikking leiden bij de aanbodorganisaties, met nadrukkelijk ook minder onrust-verwekkende verschillen in het na te streven “integrale aanbod huishoudelijke hulp”, te weten: -leefbare woonomgeving, -veilig voedsel en – adequate zorg voor kinderen.

samenvatting advies

- **wij onderschrijven de besluitvorming zoals geformuleerd in a t/m f; met dien verstande dat wij adviseren t.a.v. punt b reeds nu een evaluatieplan te maken, waarin zo mogelijk en door u gewenst, de georganiseerde vraagzijde een rol kan worden toebedeeld. Dit geldt ook voor het gestelde onder e. “opstellen advies herindicatie ná 2015”**
- **wij bevelen bovengenoemde redeneringen aan als het gaat om “financiële gevolgen”**
- **wij onderschrijven het gestelde omtrent de was-verzorging /protocol niet** (opgemerkt zei dat uit een mail vanwege uw college van 04.09 zou-kunnen-worden-opgemaakt dat het gewijzigd protocol is geschrapt, maar dat laat de redenering in het voorstel onverlet)
- **wij stellen een alternatieve presentatie voor de “financiële gevolgen” voor.**

tenslotte

ad bijlage 2: in de brief aan de cliënten waarin de herindicatie wordt aangekondigd staat: “wij adviseren u om uit uw omgeving iemand te vragen om bij dit gesprek aanwezig te zijn. Want: twee horen meer dan één.”

Deze directieve duiding van het herindicatiegesprek als eenzijdige mededeling “waarnaar goed geluisterd moet worden”, verhoudt zich op geen wijze tot onze **aanbeveling 4** uit de nota van 8 juli waar het gaat om de “onafhankelijke cliëntondersteuning”. De extra kosten van € 41.208,00 voor drie maanden extra ambtelijke inzet bij de herindicatie; zullen wij onthouden als het gaat om de te maken kosten voor de wettelijk voorgeschreven gemeentelijke taak de “de onafhankelijke cliëntondersteuning” te organiseren: “twee horen meer dan één”.

Wij komen hierop terug in onze reactie op het concept-beleidsplan.

ad bijlage 4: hierin wordt éénregelig gereageerd op onze 6 aanbevelingen. Aan de samenhang tussen de aanbevelingen is voorbij gegaan. Wij ervaren dit als badinerend, bevoogdend en getuigen van onvoldoende aandacht voor de inspanningen van een werkgroep

bestaande uit vrijwilligers die zich, geconcentreerd vanwege de gegeven tijd van drie weken, wil inzetten voor de kwaliteit van uw besluitvorming richting belangrijke zaken uw inwoners aangaande.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van het wmo-platform Súdwest-Fryslân,
R.Hogendoorn.- EG Gaarlandt, voorzitter.-